

Regionala utvecklingsnämnden delårsrapport april 2020 NY

Innehåll

Regionala utvecklingsnämnden delårsrapport april 2020 NY	1
Innehåll	2
Mål och måluppfyllelse.....	6
Läsanvisningar	7
Inledning.....	8
Samhälle.....	10
Sammanfattande bedömning av måluppfyllelse i strategiska mål	10
Hållbart nyttjande av resurser	10
Ett brett, starkt näringsliv och civilsamhälle.....	10
God livskvalitet, jämlik och jämställd hälsa	11
Tydligt regionalt ledarskap	11
Hållbart nyttjande av resurser	11
Framgångsfaktor: Bidra till hållbar näringslivs- och konsumtionsutveckling i ett globalt perspektiv	11
Regeringen vill stärka regionernas arbete med hållbar tillväxt.....	11
Nära Mat 2.0	12
Framgångsfaktor: Minskning av klimatpåverkande utsläpp och omställning till förnyelsebara energikällor	12
Demo North Summit.....	12
Elnätsanalys	12
Stålintustrin prioriteras av EU för rättvis omställning	13
OECDs studerar gruvregioner	13
Utbildningsinsatser skapar förutsättningar för hållbara beslut	13
Framgångsfaktor: Ett samlat utbildningsutbud i länet som matchar arbetslivets behov av kompetens	13
Flera aktuella kompetensförsörjningsprojekt.....	13
Många varsel och en ökad arbetslöshet	14
Ett brett, starkt näringsliv och civilsamhälle.....	14
Framgångsfaktor: Stärka miljöer för innovationer och entreprenörskap	14
Åtgärder för att mildra konsekvenser av pandemin	14
Uppdrag att skriva EU-program för 2021-2027.....	15
Framgångsfaktor: Civila samhället är en viktig part i samhällsutvecklingen.....	15
Civilsamhällets roll i hanteringen av pandemins effekter.....	15
God livskvalitet, jämlik och jämställd hälsa	16

Framgångsfaktor: Unga kvinnor och män är delaktig i samhällets utveckling	16
Fokusområden 2020 för länsutvecklingsrådet	16
Framgångsfaktor: Goda möjligheter till jämlik och jämställd utbildning och ett livslångt lärande	16
Insatser för livslångt lärande	16
Framgångsfaktor: Bidrag och stöd bidrar till att förverkliga övergripande strategier och planer	17
Hållbara projektstöd	17
Genomlysning och översyn av kulturstöd	17
Tydligt regionalt ledarskap	18
Framgångsfaktor: Aktiv dialog i samspel med regionala aktörer för att vara rösten i territoriet	18
Rymden på agendan på Tromsö	18
Arctic Talks i samband med Jokkmokks marknad	18
Inställda möten, konferenser och mötesplatser till följd av pandemin ..	19
Utökat samarbete med Jämtland Härjedalen och Västernorrland	19
Framgångsfaktor: Norrbottens möjligheter är kända så beslut på nationell och EU-nivå blir gynnsamma för Norrbotten	19
Flyget och gränsövergångar i fokus	19
Arbetet med regionens påverkansfrågor fortgår	21
Medborgare	23
Sammanfattande bedömning av måluppfyllelse i strategiska mål	23
Goda kommunikationer	23
Ett rikt och brett kulturliv	23
Goda kommunikationer	24
Framgångsfaktor: En infrastruktur som möter morgondagens behov ..	24
Nationella beslut positiva för Norrbotten	24
Arbetet med mötesfri väg mellan Södra Sunderbyn och Sävast påbörjat	24
Grannländerna i norr samverkar för bättre infrastruktur	24
Framgångsfaktor: God tillgänglighet i digital och fysik infrastruktur ..	25
Digitalisering och bredband	25
Framgångsfaktor: En väl fungerande kollektivtrafik	25
Kollektivtrafiken påverkas av minskat antal resenärer	25
Nytt bolag ska möjliggöra för godstransporter med buss	26
Ett rikt och brett kulturliv	26

Framgångsfaktor: Tillgång till fysiskt och digitalt kulturutbud med brett och spets.....	26
Coronapandemin påverkan på kulturområdet	26
Framgångsfaktor: Mottagarkapacitet i kommunerna	27
Konferens om upphandling av offentlig konst på kommunal nivå	27
Verksamhet	28
Sammanfattande bedömning av måluppfyllelse i strategiska mål	28
Ett välkomnande, nytänkande, hållbar och attraktiv verksamhet	28
Ett välkomnande, nytänkande, hållbar och attraktiv verksamhet	28
Framgångsfaktor: Verksamheten utvecklas för att svara mot behoven	28
Dialog med kommunerna.....	28
Konferensen Utveckla Norrbotten och Morgonrock	29
Framgångsfaktor: Mötesplatser för kulturen och det civila samhället..	29
Ekonomi.....	30
Sammanfattande bedömning av måluppfyllelse i strategiska mål	30
God ekonomisk hushållning	30
Ökade intäkter.....	30
Effektiv verksamhet i paritet med riksnittet i våra verksamheter.....	30
Effektivisera verksamheterna med en kostnadsminskning på ca tio procent	31
God ekonomisk hushållning	31
Framgångsfaktor: Verksamheten är anpassad till den aktuella intäktsnivån.....	31
Ökade intäkter.....	32
Framgångsfaktor: Skapa förutsättningar för ökad befolkning	32
Hej hemby.....	32
Framgångsfaktor: Mobilisera externt utvecklingskapital	32
Skrivarbetet påbörjat.....	32
Framgångsfaktor: Avgifter på externa uppdrag och konsultativa tjänster	32
Underlag för handläggarstöd och avgifter på externa tjänster	32
Effektiv verksamhet i paritet med riksnittet i våra verksamheter.....	33
Framgångsfaktor: Effektiva processer	33
Benchmarking.....	33
Effektivisera verksamheterna med en kostnadsminskning på ca tio procent	33
Framgångsfaktor: Ekonomiska handlingsplaner genomförs.....	33
Ekonomisk uppföljning.....	33

Ekonomisk redovisning	34
Avvikelse mot budget på verksamhetsnivå.....	34
Resultat per april.....	35
Årsprognos.....	35
Anslag 1:1 Regionalt tillväxtarbete	35

Mål och måluppfyllelse

Resultaten för styrmått, kontrollmått och aktiviteter ger tillsammans en samlad bedömning av måluppfyllelsen för de strategiska målen.

Den samlade bedömningen av de strategiska målen som regionala utvecklingsnämnden arbetar med visar att samtliga elva mål delvis har uppnåtts. Det är i dagsläget svårt att bedöma måluppfyllelsen vid årets slut på grund av coronapandemin.

Samhälle		Medborgare		Verksamhet		Ekonomi		
Strategiska mål	Styrmått	Strategiska mål	Styrmått	Strategiska mål	Styrmått	Strategiska mål	Styrmått	
Hållbart nyttjande av resurser		Goda kommunikationer	▶	En välkommande, nytänkande, hållbar och attraktiv verksamhet		God ekonomiskushållning	▼	
							Ökade intäkter	
	▶						Effektiv verksamhet i paritet med riksnittet i våra verksamheter	
Ett brett, starkt näringsliv och civilsamhälle	▶	Ett rikt och brett kulturliv				Effektivera verksamheterna med en kostnadsminskning på ca tio procent		
	▶							
God livskvalitet, jämlik och jämställd hälsa								
Tydligt regionalt ledarskap								

Läsanvisningar

I de följande avsnitten presenteras hur verksamheten bidrar till att uppnå målen i den regionala utvecklingsnämndens plan (RUN).

Presentationen följer regionens styrmodell och är en beskrivning av verksamhetens resultat utifrån perspektiven Samhälle, Medborgare, Verksamhet och Ekonomi.

Strategiska mål är strävansmål som tydliggör vad regionen behöver inrikta sig på för att nå visionen. De strategiska målen är fastställda av regionfullmäktige som också har lyft fram framgångsfaktorer för att nå de strategiska målen.

Styrmått är målsatta mätvärden som ska bidra till värderingen av de strategiska målen

Kontrollmått är kompletterande mått som ska bidra till värderingen av resultaten och utvecklingen av de strategiska målen.

Den sammanfattande bedömningen av måluppfyllelsen av de strategiska målen är en samlad bedömning, vilket innebär att resultatet för enskilda styrmått och kontrollmått inte nödvändigtvis får avgörande genomslag på måluppfyllelsen, utan även andra faktorer påverkar.

Bedömningen av styrmåtten görs med färgmarkeringar och utvecklingspilar enligt nedan:

Om styrmåttet är ett nyckeltal eller liknande:

	Målet har uppnåtts	Definition: Resultatet ska vara lika med målet eller bättre
	Målet har delvis uppnåtts	Definition: Resultatet är bättre än ingångsvärdet men når inte målet
	Målet har inte uppnåtts	Definition: Resultatet är som ingångsvärdet eller sämre
	Måttet bedöms ej för perioden	
	Förbättring	Definition: Resultatet är bättre än ingångsvärdet
	Oförändrat	Definition: Resultatet är lika som ingångsvärdet
	Försämring	Definition: Resultatet är sämre än ingångsvärdet

Om styrmåttet är en aktivitet:

	Aktiviteten är slutförd
	Aktiviteten är påbörjad
	Aktiviteten har inte påbörjats
	Måttet bedöms ej för perioden

Inledning

Perioden kommer gå till historien men den snabba omsvängningen som pandemin skapat. Norrbotten som under flera år haft en stark utveckling avseende näringsliv och kulturliv fick liksom många andra regioner känna av den snabba inbromsningen. Många branscher drabbas men i länet har det främst varit besöksnäringen, restauranger och hela det inställda kulturlivet. Detta har inneburit att verksamheten behövt ställa om på många punkter. Planerade aktiviteter har ställts in eller ställts om.

Framförallt har åtgärder tagits fram för att mildra effekterna av den ekonomiska krisen. Både EU och den svenska regeringen har vidtagit åtgärder och det har för regionen varit viktigt att utifrån de behov som finns i länets kommuner, kulturliv och näringsliv se hur våra åtgärder kan komplettera för att mildra krisen. Dialogerna med kommunernas och andra aktörer samt regionens kraftfulla verktyg har haft avgörande betydelse här.

Men under krisen har vi också sett exempel på kreativitet. En stor del av den publika kulturverksamheten har satts på paus och samtidigt har mycket av kulturlivet flyttat ut på nätet vilket innebär att kulturen kan nå en ny publik och bli tillgänglig för fler.

I början av året var kompetensförsörjning högt på agendan. I dag är det kraftigt ökade antalet varsel och nyinskrivna på Arbetsförmedlingen högst. Tidigare planerade insatser behöver ställas om för att svara mot de nya behoven.

Mitt i allt detta påbörjas arbetet med att formulera de nya EU-programmen. De är viktiga för att säkerställa externt utvecklingskapital till Norrbotten. Samtidigt har vi idag ett nytt nuläge jämfört med för bara två, tre månader sedan. Erfarenheten här är vikten av att programmen måste utformas för att möjliggöra flexibilitet vid snabba omställningar.

Effekterna av pandemin har också visat hur internationellt Norrbotten är. Både avseende besöksnäringen men också avseende samarbetspartners och nyckelkompetenser för näringslivet.

Påverkansarbetet har satts på prov under perioden då mötesplatser/forum etc ställts in men också för att nationella beslut aviserats med stora effekter och konsekvenser för Norrbotten. Här kan nämnas flyg och restriktioner i arbetspendlingen.

I dagsläget är det svårt att bedöma måluppfyllelsen på årsbasis på grund av osäkerheten kring när ekonomin rullar igång. Nämndens prognosantaganden baserar sig på att verksamheterna inom kulturområdet är i ett normalläge från och med september

De ekonomiska effekterna ser vi främst på kollektivtrafiken som har en svårhanterbar situation. I början av maj aviserades ett statligt stödpaket på 3 mil-

jarder kronor till kollektivtrafiken. Det är i dagsläget okänt hur det ska fördelas mellan regioner och trafikslag. Andra effekter är att de medel som regionen hanterar till projekt och företagsstöd är hårt belastade.

Vi ser även att coronapandemin och restriktionerna med distanshållning har resulterat i att digitaliseringen har tagit ett språng. Vi har alla blivit bättre på att nyttja Skype och andra verktyg för avstämningar. Men vi ser också betydelsen av fysiska möten för diskussioner.

Samhälle

Perspektivet SAMHÄLLE beskriver hur förutsättningar för Norrbottens utveckling tas till vara med befolkningens bästa i fokus. Här behövs samverkan med kommuner, myndigheter och andra aktörer för att uppnå målen.

Sammanfattande bedömning av måluppfyllelse i strategiska mål

Strategiska mål	Färg	Framgångsfaktor
Hållbart nyttjande av resurser		Bidra till hållbar näringslivs- och konsumtionsutveckling i ett globalt perspektiv
		Minskning av klimatpåverkande utsläpp och omställning till förnyelsebara energikällor
		Ett samlat utbildningsutbud i länet som matchar arbetslivets behov av kompetens
Ett brett, starkt näringsliv och civilsamhälle		Stärka miljöer för innovationer och entreprenörskap
		Civila samhället är en viktig part i samhällsutvecklingen
God livskvalitet, jämlik och jämställd hälsa		Unga kvinnor och män är delaktig i samhällets utveckling
		Goda möjligheter till jämlik och jämställd utbildning och ett livslångt lärande
		Bidrag och stöd bidrar till att förverkliga övergripande strategier och planer
Tydligt regionalt ledarskap		Aktiv dialog i samspel med regionala aktörer för att vara rösten i territoriet
		Norrbottens möjligheter är kända så beslut på nationell och EU-nivå blir gynnsamma för Norrbotten

Hållbart nyttjande av resurser

Den samlade bedömningen av måluppfyllelsen är att målet är delvis uppnått. En rad aktiviteter är påbörjade som leder i rätt riktning. Möjligheten att utveckla tillväxtarbetet utifrån aspekterna sociala, miljömässiga och ekonomiska aspekter är en sådan. Norrbotten erbjuder bra förutsättningar för världsledande test- och teknikställningar inom branscher som stål, rymd, transport, gruv, energi, skog, kemi och batteri.

Vid årets slut bedöms målet vara delvis uppnått.

Ett brett, starkt näringsliv och civilsamhälle

Den samlade bedömningen av måluppfyllelsen är att målet är delvis uppnått. På grund av pandemin och den efterföljande ekonomiska krisen är det svårt att idag göra bedömningen hur målet kommer utvecklas. Norrbotten har de senaste åren haft en stark utveckling avseende investering och breddning av

näringslivet med en växande besöksnäring. Den kraftiga inbromsningen av främst besöksnäringen visar att Norrbotten är ett län beroende av internationella besökare och partners. Även basindustrin och dess underleverantörer påverkas. Åtgärder är vidtagna för att mildra effekterna. Arbetet med en överenskommelse med civilsamhället fortlöper och är än mer aktuell i och med rådande läge.

Det är i dagsläget svårt att bedöma måluppfyllelsen vid årets slut på grund av coronapandemin.

God livskvalitet, jämlik och jämställd hälsa

Den samlade bedömningen av måluppfyllelsen är att målet är delvis uppnått. Styrmått för detta mål mäts på helårsbasis och ingår därför inte i bedömningen av målet men en rad aktiviteter är påbörjade som leder i rätt riktning. Länsungdomsråden har påbörjat ett arbete med att öka antalet deltagare, stärka nätverket och öka fokus på kulturfrågor och engagemanget för aktiviteter av och för unga. Arbetet med att utveckla samverkan mellan aktörer inom kompetensförsörjningen har fortgått och resulterat i olika satsningar som utveckling av lärcentra och valideringsmodeller med länets kommuner och utbildningsaktörer. Fokus på utbildningsmöjligheter kommer öka i följden av ökad arbetslöshet och varsel.

Vid årets slut bedöms målet vara delvis uppnått.

Tydligt regionalt ledarskap

Den samlade bedömningen av måluppfyllelsen är att målet är delvis uppnått. Effekterna av pandemin har inneburit att flera arenor/forum ställts in eller skjutits på framtiden. Därmed har det varit svårare att arrangera seminarier och möten där frågorna var tänkta att diskuteras. I de frågor där det finns en tydlig pågående beslutsprocess som Strandskyddsutredningen har det trots ändrade förutsättningar varit möjligt att bidra med kunskap om länets förutsättningar. Påverkansarbetet utvecklas också i takt med att uppdraget formaras allt mer och det blir ett lärande. Då det inte är möjligt att arrangera större sammankomster behöver nya arbetssätt för påverkan utvecklas.

Vid årets slut bedöms målet vara delvis uppnått.

Hållbart nyttjande av resurser

Framgångsfaktor: Bidra till hållbar näringslivs- och konsumtionsutveckling i ett globalt perspektiv

Regeringen vill stärka regionernas arbete med hållbar tillväxt

Regeringen har gett Tillväxtverket i uppdrag att stärka regionernas arbete med hållbar utveckling. Det görs genom att regionerna ges möjlighet att söka finansiering till ett projekt som ska öka kunskapen och utveckla regionernas verktyg för ökad hållbar utveckling. Regionen har valt att lägga in sitt arbete med fysisk planering, kompetensförsörjning och projektstöd/företagsstöd i

satsningen. I arbetet kommer även andra regionala utvecklingsaktörer att involveras. Regionen kommer även kunna genomföra insatser för att lindra effekterna av pandemin.

Nära Mat 2.0

Länets livsmedelsstrategi Nära mat 2016-2020 arbetades fram under 2015 och antogs 2016. Det har varit ett aktivt arbete under åren och flera saker har genomförts. Det har pågått ett arbete med att öka kunskapen om vår norrbottniska mat. Exempel på det är radioserien på temat ”Maten, miljön och klimatet”, utbildningsinsatser för skolelever och pedagoger samt även en informationskampanj om hållbar mat och folkhälsa. Även näringslivet stärks och livsmedelsproducenter har både nominerats och tilldelats priser under året. Arbetet med att ta fram nästa version Nära Mat 2.0 skulle påbörjas med konferens och workshop under mars månad. På grund av pandemin har starten blivit framflyttad. Arbetet är aktuellt och frågor om självförsörjningsgraden har blivit än aktuellare under pandemin.

Styrmått		Mål 2020	Måluppfyllelse	Utveckling
Aktivitet: Utveckla regionens roll i den fysiska planeringen	RUN	Tidsplan för framtagning av regionplan		

Framgångsfaktor: Minskning av klimatpåverkande utsläpp och omställning till förnyelsebara energikällor

Demo North Summit

Invest in Norrbotten som ägs av regionen och tolv av länets kommuner, genomförde i februari en global klimatkonferens kallad Demo North Summit. Den visade hur industrier kan göra tekniksprång, och hur Norrbotten erbjuder bra förutsättningar för världsledande test- och teknikomställningar inom branscher som stål, rymd, transport, gruv, energi, skog, kemi och batteri.

Norrbotten vill vara ett alternativ för innovatörer och kan ge rätta förutsättningar och partners. Bedömningen är att industrin har ungefär tio år på sig att ställa om till elbilsindustri, datacenter med längre förbrukning och utsläpp samt vindkraftsutbyggnad och biobränsleproduktion. Det finns ett behov att omställningen går fort och norra Sverige erbjuder bra förutsättningar för att det ska ske snabbare.

Elnätsanalys

Länet är attraktivt för etableringar av energiintensiv industri. För att säkerställa att det finns kapacitet och identifiera eventuella flaskhalsar genomförs en elnätsanalys som kartlägger framtida behov och nuvarande kapacitet.

Stålindustrin prioriteras av EU för rättvis omställning

EU har beslutat att tillsätta en fond för rättvis omställning i arbetet med att minska koldioxidutsläpp. Fonden kallas Just Transition Fund (JTF) och den svenska regeringen har valt att prioritera den svenska stålindustrin och dess värdekedja. Det innebär att de medel som avsätts från EU kommer tillfalla Norrbotten och Västerbotten för perioden 2021-2027.

OECDs studerar gruvregioner

Preliminära slutsatser från OECD mining regions and cities Case Study of Västerbotten and Norrbotten är att Sverige har ett komplext regelverk som kan effektiviseras och förbättras i vad gäller transparens och förutsägbarhet. Viktiga utmaningar att övervinna inkluderar förseningar till följd av sena överklaganden eller osäkerhet i omfattningen av tillståndsansökningar, begränsat förtroende och upplevd legitimitet, samt separerat beslut om markanvändning och andra miljöfaktorer. Ändringar av systemet behövs för att öka attraktiviteten för investerare, lösa upp flaskhalsar för kommunernas planarbete och undvika spänningar mellan intressegrupper. Det finns också ett behov att koppla regionala utvecklingsmål till markanvändning.

Utbildningsinsatser skapar förutsättningar för hållbara beslut

Under perioden har insatser genomförts för att öka medarbetarnas kunskap om sociala, miljömässiga och ekonomiska aspekter på utveckling. I beredningen av ärenden till nämnden ska förslagen analyseras utifrån sociala, miljömässiga och ekonomiska aspekter. En utbildningsinsats var planerad för fullmäktige men ställdes in på grund av pandemin.

Styrmått		Mål 2020	Måluppfyllelse	Utveckling
Aktivitet: Ta fram handlingsplan för genomförande av Norrbottens klimat- och energistrategi	RUN	Handlingsplan antagen		
Aktivitet: Höja kunskapsnivån så hållbarhetskonsekvenser inkluderas i beslutsprocesser	RUN	Kunskaps-höjande aktiviteter för förtroendevalda och tjänstepersoner genomfört		

Framgångsfaktor: Ett samlat utbildningsutbud i länet som matchar arbetslivets behov av kompetens

Flera aktuella kompetensförsörjningsprojekt

Region Norrbotten har en central roll som samordnare i arbetet med länets kompetensförsörjning. Det innebär att regionen driver olika utvecklingsprojekt tillsammans med kommuner och andra aktörer. Ett sådant projekt är framtagningen av en valideringsmodell.

Ett exempel på projekt som beviljats medel är Nydanande lärarutbildning i norr. Projektet angriper utmaningen med länets låga tillgång på behöriga lärare och målet är att bygga tydliga strukturer och hållbar samverkan kring kompetensförsörjning i allmänhet och Arbetsintegrerad lärarutbildning (AIL) i synnerhet mellan Luleå tekniska universitet och skolhuvudmännen i länet. Uppdraget ska inom en tvåårsperiod leda till att en Arbetsintegrerad lärarutbildning för grundskolelärare 4-6 (inriktning naturvetenskap och teknik) har startat vid Luleå tekniska universitet där utbildningsprogrammets upplägg överensstämmer med de förutsättningar och behov som finns i Norrbotten.

Många varsel och en ökad arbetslöshet

Region Norrbotten arbetar aktivt för att prognosen som visar en minskad arbetsför befolkning med sex procent fram till 2035 ska förbättras. I samband med coronapandemin har varslen ökat. 968 personer var varslade i Norrbotten i slutet av april och här erbjuds de drabbade företagen utbildningsinsatser i samarbete med Swedish Lapland och IUC Norr.

Styrmått		Mål 2020	Måluppfyllelse	Utveckling
Antal lediga jobb per arbetslös i Norrbotten	RUN	Positiv trend		

Ett brett, starkt näringsliv och civilsamhälle

Framgångsfaktor: Stärka miljöer för innovationer och entreprenörskap

Åtgärder för att mildra konsekvenser av pandemin

Under aktuell coronapandemi erbjuder Region Norrbotten anpassade företagsstöd, kompetensutvecklingsinsatser och driftsstöd via EU:s Regionalfond till ett krisande näringsliv. Ett exempel är den omställningscheck som företagen kan söka för att köpa in kompetens för den omställning som behöver göras under aktuell krissituation. Region Norrbotten täcker 90 procent av kostnaden (statligt 1:1 anslag).

Norrbotten bidrar till att stärka företagens omställning inför en förändrad marknad. Region Norrbotten för en regelbunden dialog med kommunernas näringslivschefer för att säkerställa att utvecklingsinsatser når hela länet i ett sådant arbete.

Region Norrbotten stärker och utvecklar de miljöer som möjliggör ett näringsliv som kan stå starkt när den internationella handeln återupptas igen. Regionen samtalar kontinuerligt med parter i innovationssystemet, som till exempel universitet, forskningsinstitut, företag och organisationer så de insatser som görs har så stor effekt som möjligt.

Uppdrag att skriva EU-program för 2021-2027

Arbetet med att skriva de nya EU-programmen har startat upp tillsammans med Region Västerbotten. En regionanalys för Regionalfonden (ERUF) och en socioekonomisk analys för ESF+ har tagits fram som underlag inför skrivarbetet.

Till förslaget om nytt ERUF-program för Övre Norrland (Norrbottnen och Västerbotten) ska minst 60 procent av programmet avsättas till Ett smartare Europa genom innovativ och smart ekonomisk omvandling. Till Ett grönare och koldioxidsnålare Europa avsätts maximalt 25 procent. I de mycket glesa områdena i Sverige där Övre Norrland i tidigare programperioden fått en bra utdelning, avsätts medel till Ett mer sammanlänkat Europa. Budgeten bedöms bli ungefär lika stor som tidigare programperiod men kommer att kräva större andel medfinansiering från nationell, regional och lokal nivå.

Styrmått		Mål 2020	Måluppfyllelse	Utveckling
Antal inkomna ansökningar och antal projektägare som mått på regionalt engagemang för utveckling -Projektstöd -Företagsstöd	RUN	Öka		➔
Utveckla samordning med näringslivskontor, antal företag som får stöd i jämställdhetsintegrering	RUN	15		➔
Aktivitet: Utveckla klusterprogram för Norrbottens Smart Diversifieringsområden	RUN	Program utvecklas		

Framgångsfaktor: Civila samhället är en viktig part i samhällsutvecklingen

Civilsamhällets roll i hanteringen av pandemins effekter

Arbetet med att ta fram en överenskommelse för samverkan mellan regionen och civila samhället fortlöper. Även detta arbete har påverkats av pandemin och planerade utbildningstillfällen och workshops har fått planeras om. Några tillfällen ställdes in och andra kommer att bli i digital form. Sammanlagt blir det färre tillfällen för kunskapsinhämtning och inspel till överenskommelsen. Projektgruppen har valt att lägga till ett moment i arbetet genom att ta tillvara lärdomar om civilsamhällets roll i den pågående krisen. Även hur civilsamhällets förutsättningar påverkas av en ekonomisk kris kommer ingå i arbetet.

Styrmått		Mål 2020	Måluppfyllelse	Utveckling
Aktivitet: Upprätta en gemensam överenskommelse om generella principer för samverkan mellan Region Norrbotten och civila samhället	RUN	Genomför projektet SÖK		

God livskvalitet, jämlik och jämställd hälsa

Framgångsfaktor: Unga kvinnor och män är delaktig i samhällets utveckling

Fokusområden 2020 för länsungdomsrådet

Arbetet med länsungdomsrådet (LUR) har under årets första månader handlat om att tydliggöra rådets syfte och arbetets inriktning. Ambitionen är att öka antalet deltagare, stärka LURs nätverk, öka fokus på kulturfrågor, förbättra rådets synlighet samt att öka engagemanget för aktiviteter för unga i länet. Där ska bland annat metodmaterialet Kulturcrew användas i arbetet med ungt arrangörskap och att möjliggöra att fler unga ska bli delaktiga i kulturupplevelser både i skolan och på fritiden. LUR är delaktiga i arbetet för att under året realisera ett ungt samråd tillsammans med ungdomsorganisationer kopplat till de nationella minoriteterna och urfolket samerna.

Två LUR-möten har hittills genomförts 2020, varav ett digitalt. LUR har arbetat med rekrytering av nya medlemmar samt med ett planerat panelsamtal i Almedalen. En rekryteringskampanj togs fram för spridning under april månad. Med anledning av coronapandemin är rekryteringsarbetet pausat och Almedalen inställt.

Styrmått		Mål 2020	Måluppfyllelse	Utveckling
Få fler unga och en bredad representation från fler kommuner delaktiga i Länsungdomsrådet (LUR)	RUN	20 personer/ 12 kommuner		

Framgångsfaktor: Goda möjligheter till jämlik och jämställd utbildning och ett livslångt lärande

Insatser för livslångt lärande

Under första kvartalet har det Regionala kompetensförsörjningsrådet antagit Handlingsplan för regionalt kompetensförsörjningsarbete 2020, där en rad insatser beskrivs, några exempel:

Projektet Valideringscentrum Norr har under första kvartalet fortsatt arbeta mot målet att under 2020 implementera en regional valideringsfunktion som kan bistå länets vuxenutbildningar och arbetsmarknaden utifrån behov. Projektet kommer att förlängas tom 201231 och kommer att samverka med det kommande ESF-projektet Samling för jobb och framtid som söks inom ramen för varselutlysningen Kompetensutvecklingsinsatser för varslad, permitterad och anställd personal inom ekonomiskt utsatta branscher.

För att den regionala nivån ska kunna arbeta närmare alla delar av länet, har nya former för samverkan i semiregionala nivåer utforskats i samråd med framförallt vuxenutbildningarna i länet. Inom ramen för ovan nämnda projekt Samling för jobb och framtid kommer funktionen kompetensmäklare att kunna testas. Funktionen ska arbeta i skärningspunkten mellan utbildning, näringsliv och arbetsmarknad och tillsätts i fyra noder i länet utifrån existerande samverkan mellan kommuner/vuxenutbildningar i länet.

Under februari blev projektet Utveckling av lärcentra i Norrbotten och Västerbotten beviljade 17 mnkr av Skolverket. Projektet innefattar alla 29 kommuner i Norrbotten och Västerbotten och innebär medel till varje enskilt lärcentra samt att gemensamt utvecklingsarbete kommer genomföras inom bland annat områden som fjärr- och distansutbildning, studie- och yrkesvägledning på distans, kompetensutveckling av personal. Projektet pågår under 2020. Region Norrbotten och Region Västerbotten koordinerar arbetet.

Styrmått		Mål 2020	Måluppfyllelse	Utveckling
Andel gymnasieelever med examen	RUN	Öka		

Framgångsfaktor: Bidrag och stöd bidrar till att förverkliga övergripande strategier och planer

Hållbara projektstöd

Arbetet med att utveckla och testa en arbetsmodell för hållbarhetsbedömningar i samband med prioritering av projektstöden har fortsatt under årets första tertial. Vid prioritering av projekt görs en bedömning om projektets insatser leder till en miljömässig, social och ekonomisk utveckling. Under den pandemi som näringslivet har blivit drabbad av har även en avvägning gjorts mellan akuta insatser till näringslivet och mer långsiktiga satsningar som kan stärka näringslivet efter att krisen har bedarrat något.

Genomlysning och översyn av kulturstöd

2019 påbörjade kulturenheten ett förändringsarbete baserat på nyttorealisering, en metod som rekommenderas av Sveriges kommuner och regioner (SKR). 2020 har kulturenheten fortsatt arbetet med fokus på att utveckla processerna kopplat till handläggning och sökande av stöd samt med en översyn

av de bidrag som fördelas via enheten. Hittills har en kartläggning av befintliga projektstöd genomförts liksom en översyn av de administrativa processerna för handläggare såväl som för sökanden. Arbetet har resulterat i ett flertal förslag till åtgärder och förändringar. Dessa kommer att bearbetas under våren för att på sikt kunna omsättas i verksamheten.

Styrmått		Mål 2020	Måluppfyllelse	Utveckling
Aktivitet: Kartlägga och utveckla rutiner och arbetssätt gällande handläggning av bidrag och stöd	RUN	Kartläggning genomförd, rutiner och arbetssätt införda		

Tydligt regionalt ledarskap

Framgångsfaktor: Aktiv dialog i samspel med regionala aktörer för att vara rösten i territoriet

Rymden på agendan på Tromsö

Den växande rymdbranschen i Arktis var temat på seminariet som regionen anordnade under konferensen Arctic Frontiers i Tromsö, Norge. Rymdindustrin är redan idag avgörande för mycket av det vi tar för självklart i vår vardag, som till exempel kommunikation, navigation och väderprognoser. Utvecklingen går snabbt och rymdverksamheten i Kiruna står inför stora tillväxtmöjligheter. Bland annat arbetar Swedish Space Corporation, SSC, för att kunna skicka upp satelliter från Esrange.

Den växande rymdindustrin är viktigt för länets utveckling. Norrbotten och Kiruna erbjuder unika möjligheter för att kunna sända upp satelliter från Esrange. Det skulle vara ett viktigt steg i Norrbottens, Sveriges och EU:s utveckling som rymdaktör. Region Norrbotten arbetar aktivt för att regeringen ska bidra till de investeringar som behövs för att Esrange ska kunna sända upp satelliter. Vid seminariet deltog bland annat företrädare för LTU, Swedish Space Corporation (SSC), Arctic Business samt företrädare för Norsk rymdcenter och Universitetet i Tromsö. En sen förändring i programmet från arrangörernas sida resulterade i att Sverige inte kunde ha med någon minister på seminariet.

Arctic Talks i samband med Jokkmokks marknad

För andra året i rad arrangerade regionen idéforumet Arctic Talks i samband med Jokkmokks marknad tillsammans med Jokkmokks kommun, LTU, Vattenfall och Sparbanken Nord. På forumet belystes Norrbottens nutid och framtid med seminarier om behov av forsknings- och innovationsinvesteringar i svenska Arktis, Förutsättningar för elektrifiering av fordon i norra

Sverige samt Bilden av Bilden av Norrbotten - ryms den i berättelsen av Sverige med avslutande panelsamtal.

Seminarierna var välbesökta och regionen kommer tillsammans med övriga arrangörer fortsätta utveckla mötesplatsen Arctic Talks i samband med Jokkmokks marknad.

Inställda möten, konferenser och mötesplatser till följd av pandemin

I spåren av pandemin har en rad möten, konferensen och mötesplatser ställts in. Europaforum Norra Sveriges möte i Östersund ställdes in men ersätts av ett digitalt forum för att anta positioner och arbetsprogrammet för denna mandatperiod. Regionens konferens Utveckla Norrbotten som skulle genomförts i april har också ställts in.

I april kom besked från Region Gotland att årets Almedalsvecka ställs in. För regionen innebär de inställda mötena att tillfällena att föra fram Norrbottens frågor uteblivit. Arbetet har påbörjats med att se hur det kan kompenseras under hösten.

Utökat samarbete med Jämtland Härjedalen och Västernorrland

Vid årsskiftet valde Jämtland Härjedalen och Västernorrland att gå tillsammans med Norrbotten och Västerbotten i North Sweden European Office (Brysselkontoret) och att även nyttja Stockholmskontoret för sitt påverkansarbete. Förhoppningen är att detta ska stärka norra Sveriges nationella och internationella påverkansarbete. Men det kräver också att Norrbotten är bra på att framföra de för Norrbotten specifika möjligheter och förutsättningar.

Styrmått		Mål 2020	Måluppfyllelse	Utveckling
Kännedom om Norrbotten	RUN	Öka	◊	

Framgångsfaktor: Norrbottens möjligheter är kända så beslut på nationell och EU-nivå blir gynnsamma för Norrbotten

Flyget och gränsövergångar i fokus

Under coronapandemin har regionen tillsammans med flera aktörer agerat proaktivt i två frågor kopplat till styrelsens och nämndens ansvarsområden – tillgång till flyg för persontrafik och gods men också restriktioner i samband med stängningen av gränsen till Finland. Både det kommersiella flyget och det upphandlade på de regionala flygplatserna drabbas hårt på grund av minskat resande samtidigt som det är viktigt att det upprätthålls för att möjliggöra för kompetensförsörjning och godsfrakter.

Finlands gränsstängning mot Sverige skapade stora utmaningar avseende kompetensförsörjning för såväl regionen, kommunernas och näringslivet.

Arbetet med regionens påverkansfrågor fortgår

Regionen har beslutat om elva påverkansfrågor som ska drivas på Stockholmskontoret tillsammans med sakkunniga på regionen. Nedan beskrivs läget per påverkansfråga. Statusen avser samtliga påverkansfrågor oavsett om de hanteras av regionala utvecklingsnämnden eller regionstyrelsen.

1. Genomför förslagen i översynen av kostnadsutjämnningen mellan regionerna. Riksdagen beslutade om att genomföra förslagen i november 2019 och målsättningen med frågan är därmed uppfylld.
2. Inga juridiska gränsöverskridande hinder för vår verksamhet. Avser främst hälso- och sjukvårdsrelaterade frågor mellan gränsregionerna Sverige – Finland och Norge. Ett exempel är möjligheten för ambulanser att utföra uppdrag i andra länder än där den är stationerad. Den 5 mars 2020 beslutade regeringen att ge Socialstyrelsen i uppdrag att identifiera och beskriva juridiska hinder i den ambulanssjukvård som passerar Sveriges landsgränser mot Norge, Danmark och Finland. Uppdraget ska redovisas senast den 1 april 2021.
3. Tydlig ansvarsfördelning mellan myndigheter kring tillväxtfrågor. Regionen verkar för att uppdrag som handlar om regional utveckling går till regionerna, och inte till länsstyrelserna. Detta som ett resultat av att alla landsting sedan den 1 januari 2019 bildat regioner och tagit över det regionala utvecklingsansvaret från länsstyrelserna. Påverkansfrågan handlar om en långsiktig förflyttning och gäller inte ett enstaka beslut.
4. Testregion för hantering av demografiska utmaningen utifrån hälsa, vård och omsorg. I Norrbottens befolkningsstruktur är andelen äldre fyra procent högre än i riket som helhet. Regionen önskar därför få uppdrag att vara testregion för att hur detta kan hanteras på ett bra sätt för hälsa, vård och omsorg. Frågan har fått lägre prioritet under den pågående coronapandemin.
5. Ansvar för Norrbottens landsbygdspolitik och regionala fysiska planering. Region Norrbotten anser att en naturlig utveckling av det regionala utvecklingsansvaret är att landsbygdsprogrammet flyttas från länsstyrelserna till regionerna. Det uppdrag att ansvara för den regionala fysiska planeringen som idag getts till region Skåne och Stockholm bör ges till alla regioner. Påverkansfrågan handlar om en långsiktig förflyttning och gäller inte ett enstaka beslut.
6. Nationellt uppdrag att bilda nationellt kompetenscentrum för samers hälsa. Regionen arbetar för att få ett sådant uppdrag, och finansiering till detsamma, för att stötta samers hälsa.

7. Snabba på byggandet av Norrbotniabanan till Skellefteå och öka takten för planering och byggstart på sträckan Skellefteå – Luleå. I Januariavtalet mellan regeringen och samverkanspartierna står att planeringen av Norrbotniabanans färdigställande till Luleå ska intensifieras. I januari 2020 beslutade regeringen att Sverige ska ansöka om medfinansiering hos EU för förberedande utredning vad gällande Norrbotniabanans sträckning mellan Skellefteå och Luleå. Utredningen kommer bl.a. att beröra dragningarna genom Piteå och Luleå, vilket möjliggör att sträckningen kan bli tillräckligt planerad för kunna lyftas in i nästa nationella transportplan. Den 19 mars beslutade regeringen att tidigarelägga byggstarten för sträckan Dåva (Umeå)-Skellefte till 2023. Beslutet innebär att byggstarten tidigareläggs med ett år.
8. Flexibel och tillåtande tillämpning av strandskyddet. Norrbotten deltar i utredningens expertgrupp med en tjänsteperson. Region Norrbotten är den enda regionen som getts en plats i expertgruppen. Även kommunalrådet i Jokkmokk deltar (en av tre kommuner). Direktiven till utredningen, som ska presenteras senast den 30 november, pekar på behov av ökad flexibilitet och tillåtande tillämpning.
9. Tydlig och förutsägbar juridisk tillståndsprocess om mineralprospektering. Regionen deltar i en OECD-studie om regioner med gruvnäring som ska presenteras våren 2020. Näringsministern har, bland annat i en debatt i riksdagen den 11 februari, meddelat att frågan om tillståndsprocesser ska utredas. Regeringen uppger att de jobbar med utredningens direktiv.
10. Utbyggnad för uppskjutning av minisatelliter från Esrange. Påverkansfrågan har bl.a. tagits upp vid ett seminarium vid Arctic Frontiers i Tromsø i januari och vid ett seminarium i riksdagen i februari. I april beslutade regeringen att ge Rymdstyrelsen i uppdrag att beskriva och analysera de utrikes-, säkerhets- och försvarspolitiska aspekterna av att sända upp små satelliter från Esrange. Regeringen anger att syftet med uppdraget är att undersöka och verifiera förutsättningarna för att regeringen ska kunna ta ställning till en finansiering av en eventuell satellitverksamhet. Rymdstyrelsen ska redovisa uppdraget senast den 12 juni 2020.
11. Infrastrukturen och kollektivtrafikens betydelse för besöksnäringens utveckling. Inom ramen för Januariavtalet framgår att partierna är överens om att bygga ut infrastrukturen. Regionen agerar också för nattågen.

Styrmått		Mål 2020	Måluppfyllelse	Utveckling
Aktivitet: Framtagande av handlingsplan för genomförandet av påverkansfrågor som faller inom ramen för Främja tillväxtvillkor	RUN	Säkerställa att handlingsplaner är framtagna	●	

Medborgare

Perspektivet MEDBORGARE beskriver de viktigaste målsättningarna för Region Norrbottens verksamheter för att kvinnor och män, flickor och pojkar som medborgare får sina behov tillgodosedda och som leder till det bästa livet och den bästa hälsan.

Sammanfattande bedömning av måluppfyllelse i strategiska mål

Strategiska mål	Färg	Framgångsfaktor
Goda kommunikationer		En infrastruktur som möter morgondagens behov
		God tillgänglighet i digital och fysik infrastruktur
		En väl fungerande kollektivtrafik
Ett rikt och brett kulturliv		Tillgång till fysiskt och digitalt kulturutbud med brett och spets
		Mottagarkapacitet i kommunerna

Goda kommunikationer

Den samlade bedömningen av måluppfyllelsen är att målet är delvis uppnått. En rad positiva händelser har skett under perioden som skapar förutsättningar för infrastrukturen i ett längre perspektiv. Arbetet är långsiktigt och har inte påverkats av krisen. Tillgängligheten till digitalinfrastruktur har en svag utveckling då Norrbotten ligger långt ifrån sitt mål för andel hushåll som ansluter sig till bredband. Det påverkar i sin tur utbyggnaden av bredband. Tillgängligheten avseende flyg till och från Norrbotten har försämrats under krisen. Flygbolagen har ekonomiska utmaningar samtidigt som det utifrån ett samhällsperspektiv finns behov. Kollektivtrafiken påverkas negativt av färre resenärer och antalet tågturer reduceras.

Det är i dagsläget svårt att bedöma måluppfyllelsen vid årets slut på grund av coronapandemin.

Ett rikt och brett kulturliv

Den samlade bedömningen av måluppfyllelsen är att målet är delvis uppnått. Styrmåttet för detta mål mäts på helårsbasis och ingår därför inte i bedömningen av målet men en rad aktiviteter är påbörjade som leder i rätt riktning. Pandemin har påverkat tillgången till kultur i Norrbotten då publika kulturverksamheter pausats. Aktiviteter har ställts in eller flyttas fram. Delar av kulturlivet har flyttat ut på nätet vilket innebär att kulturen kan nå ny publik och blivit tillgängliga för fler. Även kommunerna påverkas av krisen och därmed deras mottagarkapacitet. Kommunernas behov har kartlagts så att rätt åtgärder har utformats.

Det är i dagsläget svårt att bedöma måluppfyllelsen vid årets slut på grund av coronapandemin.

Goda kommunikationer

Framgångsfaktor: En infrastruktur som möter morgondagens behov

Nationella beslut positiva för Norrbotten

Under perioden har flera händelser skett som skapar förutsättningar för länets framtida infrastruktur. Regeringens beslut att stödja ansökan för EU-medel till etapper på både Nya Ostkustbanan och Norrbotniabanan gör det möjligt att söka pengar från Fonden för ett sammanlänkat Europa (CEF) till studier för etappen sträckan Gävle–Kringlan och sträckan Skellefteå–Luleå.

Regeringen har gett Trafikverket klartecken att förbereda en byggstart av Norrbotniabanan, sträckan Dåva-Skellefteå mellan åren 2023-2025. Beslutet innebär att byggstarten tidigareläggs ett år och därmed kan Trafikverket fortsätta med sin planering för byggstart på sträckan utan uppehåll.

Detta är ett resultat av regionens engagemang på politisk och tjänstepersonnivå i Bottniska korridoren och Europaforums infrastrukturgrupp.

Arbetet med mötesfri väg mellan Södra Sunderbyn och Sävast påbörjat

Under perioden har också arbetet med en mötesfri väg 97, Södra Sunderbyn-Sävast, påbörjats. Vägen kommer även breddas på större delen av sträckan och tre nya trafikplatser byggs (Norra Sunderbyn, Sävastnäs och Sävastön).

Sträckan är en av landets mest trafikfarliga sträckor. En stor mängd arbetspendlare trafikerar vägen dagligen. Vägen är också en viktig utryckningsväg på grund av närheten till länssjukhuset i Sunderbyn. Åtgärden som är angelägen för att förbättra trafiksäkerheten, är prioriterade och finansierad med medel från Länstransportplanen som regionfullmäktige fastställde 2018. Arbetet ska vara färdigt hösten 2022.

Grannländerna i norr samverkar för bättre infrastruktur

I februari genomfördes ett internationellt forum i Kiruna med fokus på hållbara transport- och logistiksystem i arktiska Europa. Syftet med mötet var att öka samarbetet mellan grannländerna i norr för att få fram lösningar som är bra för såväl gods som persontrafik. Med hållbarhet avses här miljömässiga och ekonomiska aspekter. Samverkan mellan aktörer ger möjlighet att samordna resurser men också minska transportbehov med ett sammanlänkat transportsystem som svarar mot industrins behov.

Styrmått		Mål 2020	Måluppfyllelse	Utveckling
Aktivitet: Följa arbetet med Bottniska korridorprojektet som bedriver påverkansarbete för att norrlandskusten ska kunna ha en kustnära järnväg	RUN	Säkerställa progress i frågan		

Framgångsfaktor: God tillgänglighet i digital och fysik infrastruktur

Digitalisering och bredband

Tillgång till snabbt och stabilt bredband är nödvändigt för att hela Norrbotten ska vara en attraktiv plats att bo på. Det behövs till exempel för att kunna arbeta hemifrån, göra digitala återbesök hos doktorn och driva småföretag. Detta har blivit tydligt under coronapandemin. Samtidigt som mognaden ökar blir det också tydligt att förutsättningar för bredband ser olika ut i länet.

Post- och telestyrelsens (PTS) kartläggning visar att Norrbotten har passerat 100 000 hushåll som har bredband. Det motsvarar 78 procent av hushållen. Men än är det långt till det nationella målet för 2020 – 95 procent – och länet fortsätter att vara sämst i landet på bredband i glesbygd. Siffrorna finns i PTS rapport Mobiltäcknings- och bredbandskartläggning 2019 och avser bredband om minst 100 Mbit/s. Blickar man vidare mot bredbandsmålet för 2025, då 98 procent ska ha möjlighet att ansluta sig till fiber, så ligger Norrbotten idag på 86 procent.

IT Norrbotten fick på ägarsamrådet i uppdrag att tillsammans med regionen göra en kommunikationssatsning för att öka hushållens intresse för att tacka ja till bredbandsanslutningar.

I februari kom beskedet att regeringen satsar 650 miljoner kronor på bredbandsutbyggnad i Sverige under 2020-2022. En ny stödmodell ska tillämpas som innebär att Post- och telestyrelsen (PTS) gör upphandlingar utifrån regionernas prioriteringar. Under 2020 beviljades 136 miljoner till regionerna Blekinge, Värmland, Västernorrland och Västra Götaland. Övriga regioner får vänta till 2021 och 2022. Norrbotten har liksom övriga regioner uppmärksammat den nationella nivån att satsningen inte på långa vägar svarar mot det reella behovet om de uppsatta målen ska nås.

Styrmått		Mål 2020	Måluppfyllelse	Utveckling
Andel invånare som tackat ja till bredbandserbjudande om 100 Mbit/s	RUN	80 %		

Framgångsfaktor: En väl fungerande kollektivtrafik

Kollektivtrafiken påverkas av minskat antal resenärer

Kollektivtrafiken har påverkats kraftigt av coronapandemin då den främst svarar mot arbets- och studiependling. Folkhälsomyndighetens rekommendationer i mars att arbeta hemifrån och distansundervisning för gymnasier och högskolor/universitet har minskat antalet resenärer. Detta i kombination

med restriktioner att hålla avstånd har resulterat i ett stort antal färre resenärer i kollektivtrafiken. Minskningen bedöms till 60 procent. Detta slår hårt mot länstrafikens och Norrtågs ekonomi då intäkternas minskat kraftigt.

Ombyggnationen av väg 97 som påbörjats under perioden kommer medföra trafikstörningar. Detta skapar möjligheter för resenärer att se tågpendeln mellan Boden-Luleå som ett attraktivt alternativ. Den rådande pandemin och minskade arbets- och studiependlingen har resulterat i färre resenärer och antalet turer har minskats.

Nytt bolag ska möjliggöra för godstransporter med buss

Under våren blev Länstrafiken Norrbotten delägare i bolaget Bussgods i Norr som ägs av Region Västerbotten. Region Västerbotten har sålt en tredjedel av aktierna till Länstrafiken Norrbotten. Detta möjliggör för godstransporter med länets bussar även efter att det egna bussgodsbolaget i Norrbotten avvecklas.

Styrmått		Mål 2020	Måluppfyllelse	Utveckling
Aktivitet: Följa arbetet med att etablera pendeltågstrafik i Norrbotten	RUN	Säkerställa progress		
Kollektivtrafikens marknadsandel	RUN	Öka		

Ett rikt och brett kulturliv

Framgångsfaktor: Tillgång till fysiskt och digitalt kulturutbud med brett och spets

Coronapandemin påverkan på kulturområdet

Coronapandemin har på många sätt påverkat tillgången till kultur i Norrbotten. Sedan mars har en stor andel publik kulturverksamhet satts på paus. Aktiviteter har ställts in eller flyttats fram på obestämd tid och föreningar har inte kunnat samlas. Samtidigt har mycket av kulturlivet flyttat ut på nätet vilket innebär att kulturen kan nå en ny publik och bli tillgänglig för fler. På webben går det att ta del av digitala konserter, scenkonstföreställningar och konstvisningar som är oberoende av tid och rum och utbudet av digital kultur är rekordstort. Norrbottens regionala kulturverksamheter har jobbat intensivt med att ställa om verksamheten utifrån rådande omständigheter med nya arbetssätt och kreativa lösningar för att nå medborgarna.

Region Norrbotten jobbar för att Norrbotten även efter coronapandemin ska ha ett rikt kulturliv präglad av kvalitet och mångfald med mänskliga möten som en viktig beståndsdel. För att få en bild av nuläget med konsekvenser och effekter för Norrbottens kulturverksamheter har Region Norrbotten un-

der april genomfört ett antal enkäter till kommuner och kulturskapare i Norrbotten. Enkäterna visar att behoven är stora och att många verksamheter har det svårt med få besökare och inställda aktiviteter samt avbokade uppdrag, med minskade intäkter som resultat.

Utifrån enkäterna har ett antal behovsanpassade åtgärder satts in för att möta utmaningarna och mildra de negativa effekterna. Ett arbetsstipendium har lanserats för professionella, yrkesverksamma kulturskapare inom områdena: bild och form, dans, slöjd, film, litteratur, teater och musik och som driver företag i Norrbotten. Stipendiet avser egen konstnärlig utveckling och utlysningen pågår fram till mitten av maj. Det är även möjligt att frysa befintliga kulturprojekt och pågående projekt kan rikta om insatserna utifrån rådande förutsättningar. Vid ansökan om verksamhetsbidrag förlängs tidperioden för kompletteringar med årsmöteshandlingar. Regionen har en tät dialog med kommuner och kulturskapare för att följa utvecklingen och att jobba med insatser som kan främja tillgången till kultur även efter coronapandemin.

Styrmått		Mål 2020	Måluppfyllelse	Utveckling
Antal projekt inom regionala kulturverksamheter som utvecklar digital tillgänglighet	RUN	Öka		

Framgångsfaktor: Mottagarkapacitet i kommunerna

Konferens om upphandling av offentlig konst på kommunal nivå

Flera kommuner i Norrbotten har antagit en-procent-regeln om konstnärlig gestaltning vid ny- och ombyggnation. Den 9 mars genomfördes en konferens i Piteå med syfte att öka kunskapen om upphandling av offentlig konst på kommunal nivå. Offentlig konst är ett område som spänner över flera politikområden och yrkeskategorier och det finns ett behov av kompetenshöjande insatser kopplat till ämnet för att skapa förutsättningar för framgångsrika samarbeten och resultat.

Konferensen tog avstamp från konstens historiska plats i det offentliga rummet till dagens regelverk och strukturer för upphandling. På konferensen deltog tjänstepersoner från ett flertal kommuner; jurister med upphandlingsansvar, representanter för konstinstitutioner, kultursekreterare, politiker och konstnärer. På programmet stod föreläsningar från bland annat Konstnärernas Riksorganisation (KRO) och Uppsala kommun. Dagen arrangerades av Region Norrbottens Resurscentrum för Konst på uppdrag av Kultur och Fritid, Piteå Kommun och i samarbete med Konstfrämjandet i Norr och KRO.

Styrmått		Mål 2020	Måluppfyllelse	Utveckling
Antal insatser som utvecklar och stärker arrangörslaget	RUN	5		

Verksamhet

Perspektivet VERKSAMHET beskriver de viktigaste målsättningarna för Region Norrbottens verksamheter att kunna bedriva arbete som är inriktat på effektivitet, säkerhet, jämställdhet, jämlikhet och kvalitet i arbetsmetoder och arbetsprocesser.

Sammanfattande bedömning av måluppfyllelse i strategiska mål

Strategiska mål	Färg	Framgångsfaktor
Ett välkomnande, nytänkande, hållbar och attraktiv verksamhet		Verksamheten utvecklas för att svara mot behoven
		Mötesplatser för kulturen och det civila samhället

Ett välkomnande, nytänkande, hållbar och attraktiv verksamhet

Den samlade bedömningen av måluppfyllelsen är att målet är delvis uppnått. Initiativet att besöka kommunerna och ta del av deras möjligheter och förutsättningar skapar förutsättningar att kunna utforma regionens erbjudanden till kommunerna. Det har varit viktigt under pandemin då åtgärder utformats. Under perioden har två centrala samråd genomförts och insatser ska göras för att utveckla dem ytterligare.

Vid årets slut bedöms målet vara delvis uppnått.

Ett välkomnande, nytänkande, hållbar och attraktiv verksamhet

Framgångsfaktor: Verksamheten utvecklas för att svara mot behoven

Dialog med kommunerna

Regionen påbörjade hösten 2019 en turné till länets alla kommuner. I januari kunde Kiruna besökas. Däremot har besöken i Haparanda, Arjeplog och Arvidsjaur blivit skjutna på framtiden. De tidigare besöken har bidragit till att ge regionen insikter och idéer till hur arbetet med och stöd till kommunerna kan utvecklas men de sista behöver genomföras innan summering kan göras.

Dock har pandemin och effekterna på kulturliv, näringsliv och kommunikationer till och från länet inneburit täta dialoger med kommunerna på både politisk och tjänstepersonnivå. På så sätt har regionen fått en bra bild över vilka åtgärder som behövs och hur våra verktyg kan utformas för bästa nytta.

Konferensen Utveckla Norrbotten och Morgonrock

På grund av pandemin och restriktioner kring folksamlingar har regionens konferens Utveckla Norrbotten och seminarieriet Morgonrock ställts in under våren. Konferensen var ett viktigt tillfälle för att samla länets aktörer kring genomförandet av den regionala utvecklingsstrategin.

Styrmått		Mål 2020	Måluppfyllelse	Utveckling
Mötesplatser för länets aktörer för att utveckla Norrbotten	RUN	Ett forum per år		
Dialog med länets kommuner	RUN	Bibehåller eller öka		

Framgångsfaktor: Mötesplatser för kulturen och det civila samhället

Dialog och samverkan med nationella minoriteter och urfolket samerna

2020 har Region Norrbotten arbetat med att genomföra dialoger inom ramen för projektet SÖK Samverkan som syftar till att formalisera samverkan med civilsamhället för att möta samhällsutmaningar. Till dessa dialoger bjuds minoritetsområdet in och i nuläget finns representation från det samiska området.

Två centrala samråd har hittills genomförts 2020 och regionen ser i nuläget över på vilka sätt samråden kan utvecklas för att än bättre svara an till de behov som samråden uttrycker. Planering pågår för ett ungt samråd med avsikt att genomföra ett samråd hösten 2020. En initial dialog har förts i det interregionala nätverket Kultur i Norr för att påbörja arbetet med att stärka samverkan med Sametinget och samiska kulturinstitutioner. Detta med syfte att främja insatser för den samiska kulturen och samiska scener i linje med det kulturpolitiska positionspapperet.

Styrmått		Mål 2020	Måluppfyllelse	Utveckling
Att tillsammans med nationella minoriteter och urfolket samerna arrangera forum där minoriteters kultur och utveckling är på dagordningen	RUN	Ett forum/år		

Ekonomi

Perspektivet EKONOMI beskriver hur Region Norrbotten hushållar med tillgängliga resurser för att skapa och behålla en god ekonomi som ger rimlig handlingsfrihet.

Sammanfattande bedömning av måluppfyllelse i strategiska mål

Strategiska mål	Färg	Framgångsfaktor
God ekonomisk hushållning	●	Verksamheten är anpassad till den aktuella intäktsnivån
Ökade intäkter	●	Skapa förutsättningar för ökad befolkning
		Mobilisera externt utvecklingskapital
		Avgifter på externa uppdrag och konsultativa tjänster
Effektiv verksamhet i paritet med rikssnittet i våra verksamheter	●	Effektiva processer
Effektivisera verksamheterna med en kostnadsminskning på ca tio procent	●	Ekonomiska handlingsplaner genomförs

God ekonomisk hushållning

Den samlade bedömningen av måluppfyllelsen är att målet kommer vara delvis uppnått. De egna verksamheterna bedrivs inom givna ramar. Den regionala kollektivtrafikmyndigheten som bedrivs som ett kommunalförbund och sköter kollektivtrafiken för sina medlemmar kommunerna och regionen har svårigheter. Det gör det svårt att i dagsläget bedöma hur målet avseende kollektivtrafiken kommer utvecklas.

Det är i dagsläget svårt att bedöma måluppfyllelsen vid årets slut på grund av coronapandemin.

Ökade intäkter

Den samlade bedömningen av måluppfyllelsen är att målet kommer vara delvis uppnått. En rad aktiviteter är påbörjade som leder i rätt riktning. Arbetet med att ta fram EU-program som lägger grunden för mobilisering av externt kapital har påbörjats. Ett arbete har gjorts för att tydliggöra prissättning för externa uppdrag kopplat till antikvarisk medverkan, byggnadsvårdsrådgivning och efterfrågan på bilder.

Vid årets slut bedöms målet vara delvis uppnått.

Effektiv verksamhet i paritet med rikssnittet i våra verksamheter

Den samlade bedömningen av måluppfyllelsen är att målet är delvis uppnått. Arbetet med att identifiera jämförbara regioner pågår. Verksamheten ingår även i regionens stora genomlysning.

Vid årets slut bedöms målet är delvis uppnått.

Effektivisera verksamheterna med en kostnadsminskning på ca tio procent

Den samlade bedömningen av måluppfyllelsen är att målet kommer vara delvis uppnått. De planerade effektiviseringarna följer plan med undantag för kommunalförbundet Regionala kollektivtrafikmyndigheten som redan innan pandemin hade utmaningar.

Vid årets slut bedöms målet vara delvis uppnått.

God ekonomisk hushållning

Framgångsfaktor: Verksamheten är anpassad till den aktuella intäktsnivån

Samtliga verksamheter inom regionala utvecklingsnämnden bedriver sina verksamheter inom periodens angivna ramar. Verksamheterna har påverkats av coronapandemin. Per april har nämnden haft kostnader kopplade till pandemin med 3 miljoner kronor, fördelat på personalkostnader och övriga kostnader. Regionens kulturinstitutioner har inga stora intäktsbortfall kopplat till coronapandemin. På regionnivå sammanställs kostnader uppkomna med anledning av pandemin för att kunna anhålla om ersättning från staten senare i år.

Kommunalförbundet Regionala kollektivtrafikmyndigheten

Både Länstrafiken och Norrtåg har förlorat en stor andel av sina resenärer, Länstrafikens passagerare har minskat med cirka 60 procent. Om pandemin fortsätter kan intäktsbortfallet blir 50-60 miljoner kronor för i år. Kommunalförbundet hoppas få täckning för intäktsbortfallet via statens tre miljardspaket för kollektivtrafiken. I dagsläget är det inte klarlagt när pengarna kommer eller hur stor andel av underskottet som kommer att ersättas.

Kommunalförbundet är en egen juridisk person med Region Norrbotten och länets 14 kommuner som dess medlemmar. Kostnaderna för förbundets verksamhet ska, i den mån det inte täcks på annat sätt, erläggas genom bidrag från medlemmarna.

Samtliga verksamheter inom nämnden bedöms klara sin verksamhet inom angivna ekonomiska ramar. Bedömningen är dock att förbundet behöver vidta åtgärder för att klara sin ekonomi på årsbasis.

Styrmått		Mål 2020	Måluppfyllelse	Utveckling
Alla verksamheter bedriver verksamhet inom budget	RUN	0		

Ökade intäkter

Framgångsfaktor: Skapa förutsättningar för ökad befolkning

Hej hemby

Under perioden har en satsning skett på projektet Hej Hemby som är en kommunöverskridande satsning mellan Övertorneå kommun och Pajala kommun där man erbjuder stöd, kunskap och service för att öka antalet fastighetsaffärer som bidrar till ökad inflyttning i kommunerna. Projektet är en fortsättning av en tidigare gjord förstudie där inventering och intervjuer med olika målgrupper har genomförts där satsningen även förankrades i näringsliv och politik.

Styrmått		Mål 2020	Måluppfyllelse	Utveckling
Antal projekt som inriktar sig mot attraktiva livsmiljöer ska öka	RUN	Öka		

Framgångsfaktor: Mobilisera externt utvecklingskapital

Skrivarbetet påbörjat

Arbetet med förberedelser för nya EU-program har pågått under perioden och uppdraget att ta fram ett nytt program för Regionalfonden (ERUF) har erhållits. En bra arbetsmodell för samverkan med Region Västerbotten har startat upp för Övre Norrland vilket lägger en bra grund för framtida mobilisering av externt utvecklingskapital.

Styrmått		Mål 2020	Måluppfyllelse	Utveckling
Aktivitet: Strukturfondsprogram för Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF), Europeiska socialfonden (ESF) och Europeiskt territoriellt samarbete (Interreg) skrivs	RUN	Programmen är skrivna		

Framgångsfaktor: Avgifter på externa uppdrag och konsultativa tjänster

Underlag för handläggarstöd och avgifter på externa tjänster

Norrbottens museum har tagit fram ett underlag till handläggarstöd och prisättning för externa uppdrag kopplat till antikvarisk medverkan, byggnadsvårdsrådgivning och efterfrågan på bilder. Underlaget riktar sig till Norrbottens kommuner, föreningar och lärosäten som efterfrågar denna typ av tjänster och taxorna är indelad i olika nivåer beroende på förfrågningens art.

Norrbottnens museum arbetar för att implementera stödet och avgifterna i verksamheten under året.

Styrmått		Mål 2020	Måluppfyllelse	Utveckling
Aktivitet: Översyn av externa uppdrag och framtagning av riktlinje för avgifter för Norrbottens museums externa uppdrag och konsultativa tjänster	RUN	Riktlinjer framtagna och avgifter införda		

Effektiv verksamhet i paritet med rikssnittet i våra verksamheter

Framgångsfaktor: Effektiva processer

Benchmarking

Ett arbete har påbörjats med att hitta lämpliga regioner att jämföra sig med. Initialt kommer databasen Kolada, som ger kommuner och regioner stöd för analyser och jämförelser att användas. Systemet förvaltas och utvecklas av rådet för främjande av kommunala analyser (RKA).

Styrmått		Mål 2020	Måluppfyllelse	Utveckling
Aktivitet: Identifiera lämplig region för jämförelse/benchmarking	RUN	Jämförbar region identifierad		

Effektivisera verksamheterna med en kostnadsminskning på ca tio procent

Framgångsfaktor: Ekonomiska handlingsplaner genomförs

Ekonomisk uppföljning

Nämndens verksamheter följs upp kontinuerligt. Vid negativ avvikelse från verksamheternas planerade budget sker diskussioner med ansvarig chef om vilka förändringar som är nödvändiga att vidtas för att underskott inte ska uppstå.

Efter fyra månader har nämnden ett positivt utfall, vilket prognosen för helåret också indikerar. Det finns osäkerhetsfaktorer kopplat till kollektivtrafiken, dels med anledning av coronapandemin men också till Länstrafikens tidigare års ekonomiska utmaningar med stora underskott.

Styrmått		Mål 2020	Måluppfyllelse	Utveckling
Aktivitet: Löpande uppföljning av avdelningens ekonomi	RUN	Hålla budget		

Ekonomisk redovisning

(Mnkr)	Utfall 2020-04	Budget 2020-04	Avvikelse 2020-04	Årsprognos	Årsbudget	Avvikelse årsprognos
Verksamhetens intäkter	133	127	6	385	382	3
Varav regionbidrag	104	104	0	312	312	0
Varav koffertmedel	16	16	0	48	47	1
Varav övriga intäkter	13	7	6	25	23	2
Verksamhetens kostnader	-131	-129	-2	-380	-381	+1
Varav personalkostnader	-20	-19	-1	-52	-54	+2
Varav lämnade bidrag	-92	-91	-1	-272	-272	0
Varav övriga kostnader	-19	-19	0	-56	-55	-1
Resultat före avskrivningar	2	-2	4	5	1	4
Avskrivningar	0	0	0	-1	-1	0
Resultat	2	-2	4	4	0	4

Avvikelse mot budget på verksamhetsnivå

(Tkr)	2020-04	Årsprognos
Norrbottensmusiken	1 330	1 500
Norrbottens museum	1 977	1 755
Regionbiblioteket	328	400
Kulturbidrag	7	0
Kulturfrämjande verksamhet	491	570
Infrastruktur/kollektivtrafik	0	0
Näringslivsutveckling	0	0
SUMMA	4 134	4 225

Resultat per april

Regionala utvecklingsnämndens resultat per april visar på ett överskott om 4 miljoner kronor. Överskottet är kopplat till kulturinstitutionerna. Med anledning av coronapandemin har Norrbottensmusikens produktionstakt kraftigt minskat till följd av inställda turnéer. Sedan mitten av mars och fram till juni har 20 turnéer ställts in eller flyttats fram i tid vilket genererat minskade kostnader i form av gage, resor, hotell mm. Kulturverksamheterna har inget stort intäktsbortfall med anledning av pandemin. Caféet på Norrbottensmuseet har haft stängt, de förlorade intäkterna motsvarar minskade kostnader i form av inköp av varor, extrapersonal etc. Norrbottensmusiken har kunnat fakturera arrangörer enligt avtal vid inställda arrangemang.

Norrbottens museums överskott beror på både ökade intäkter på bland annat Kulturmiljö, men också på minskade kostnader då museet haft stängt sedan mitten av mars. Detta har renderat i lägre kostnader för inköp, extrapersonal och minskade utställningskostnader. Även kostnader för resor och konferenser genererar ett överskott.

Regionala kollektivtrafiken (RKM) larmar om minskat resande på både buss och tåg sedan mitten av mars. I nämndens resultat per april ingår inga negativa resultat från kommunalförbundet.

Årsprognos

Nämndens prognosantaganden baserar sig på att verksamheterna inom kulturområdet är i ett normalläge från och med september. Årsprognosen bedöms visa ett positivt resultat om 4 miljoner kronor. Samtliga verksamheter inom kulturområdet bedöms klara sig inom budget eller levererar ett överskott.

Anslag 1:1 Regionalt tillväxtarbete

För 2020 uppgår Norrbottens länsanslag till 135,4 miljoner kronor, vilket är högsta tilldelningen av samtliga län. Region Norrbottens andel utgör 96 procent, 130,6 miljoner kronor. Fram till april har regionen betalat ut 54 miljoner kronor. Söktrycket på medlen har ökat kraftigt i slutet av perioden på grund av coronapandemin.

Åtgärd (mnkr)	Årsbudget	Fattade beslut tom 2020-04	Utbetalt tom 2020-04
Regionalt företagsstöd inkl kommersiell service	70	22,6	28,6
Projektverksamhet	90	73,9	25,3
Uppföljning och utvärdering	2	0,7	0,0
SUMMA	162	97,2	53,9